

мультимодальних терміналів у найбільших транспортних вузлах, пунктах пропуску через державний кордон України та країн ЄС;

- проектування, фінансування, відновлення, експлуатація при будівництві нових та реконструкції існуючих залізничних колій, вокзалів, пішохідних мостів і тунелів, пасажирських платформ та інших об'єктів залізничного транспорту, пов'язаних з обслуговуванням пасажирів на умовах державно-приватного партнерства;

- будівництво швидкісних залізничних коридорів для збільшення економічної ефективності пасажирських перевезень;

- закупівля вантажних вагонів та експлуатація вантажного рухомого складу [2].

[1] Directive 2004/50/EC of the European parliament and of the council (англ.). — Брюссель: European Parliament and the Council, 2004.

[2. Future of Rail 2050. ARUP 2015. <https://www.arup.com/publications/research/section/future-of-rail-2050> (Дата звернення 22.05.2022)

УДК 656.025

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF MULTIMODAL TRANSPORTATION

*канд. екон. наук О.Л. Васильєв¹, канд. екон. наук І.В. Волохова¹,
канд. екон. наук Г.А. Жовтяк²*

¹Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

²Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова

*PhD (Econ.) O.L. Vasilyev¹, PhD (Econ.) I.V. Volokhova¹,
PhD (Econ.) H.A. Zhovtiak²*

¹Ukrainian state university of railway transport (Kharkiv)

²O. M. Beketov National University of Urban Economy in Kharkiv

Стрімкий розвиток мультимодальних перевезень на території України та необхідність подальшої підтримки даної сфери вимагає продовження розбудови транспортної системи регіонів держави, збільшення обсягів перевезень за участю національних транспортних компаній задля підвищення конкурентоспроможності країни на світовому ринку транспортних послуг, а також інтеграції транспортної інфраструктури України до світової транспортної системи.

Зростання темпів розвитку міжнародної торгівлі в умовах складних євроінтеграційних процесів характеризується посиленням ролі та значення

міжнародних перевезень, в тому числі, мультимодальних, які базуються на організації доставки вантажів декількома видами транспорту за єдиним контрактом (перевізним документом), при спрощенні процедур транспортно-митного оформлення, оптимізації платежів клієнтури у порівнянні з сумарними оплатами окремим перевізникам й іншим учасникам доставки. Крім того, розширення зовнішньої торгівлі України з країнами Європи в рамках тимчасового застосування Угоди про асоціацію Україна-ЄС спонукають вітчизняні транспортні підприємства здійснювати заходи щодо наближення параметрів функціонування до сучасних стандартів якості та ефективності перевезень вантажів.

30 липня 2020 року Україна і Німеччина домовилися про партнерство у розвитку інтермодальних залізничних перевезень шляхом підписання між Укрзалізницею і Hamburger Hafen und Logistik AG відповідного Меморандуму про взаєморозуміння та співробітництво з розвитку інтермодальних залізничних перевезень в Україні, а в майбутньому - в країнах Східної Європи і Балтії. Україна має найвищий у Європі транспортний транзитний рейтинг – 3,11 бали. Також через територію держави проходять такі міжнародні коридори: Критський №3, Критський №5, Критський №7, Критський №9, Європа-Азія, Європа-Кавказ-Азія (TRASECA), Балтійське море-Чорне море (Гданськ-Одеса) [1].

Міністерством інфраструктури України було прийнято закон «Про мультимодальні перевезення» [2], який сприяє захисту навколишнього середовища у зв'язку з переорієнтацією значної частини перевезень з автомобільних доріг на річковий транспорт та інші екологічні види доставки, а також значно оптимізує час та витрати шляхом впровадження єдиного договору змішаного перевезення.

Прийняття даного закону надзвичайно важливе для України та інтеграційного напрямку, оскільки він імплементує положення Директиви Ради Європейського Союзу від 7 грудня 1992 р. про встановлення загальних правил для окремих видів комбінованих перевезень вантажів між державами-членами ЄС. Закон направлений на приєднання країни до Угоди про розвиток мультимодальних перевезень TRASECA - міжнародної транспортної програми за участі Європейського Союзу та 14 держав-членів ЄС [2].

На разі мультимодальні перевезення набувають розвитку в умовах зміни економічної та політичної ситуації в країні, кризового стану підприємницького сектору, що вимагає пошуку адекватних сьогоднішню технологій налагодження транспортно-економічних зв'язків суб'єктів господарювання, розробки нових маршрутів, наприклад таких як формування нового «шовкового шляху» з України до Китаю в обхід території Росії. В цих умовах посилюється значення мультимодальних перевезень, які дозволяють, з одного боку, оптимізувати часові та

фінансові витрати; клієнту зручно та надійно мати справу з однією відповідальною компанією замість налагодження чисельних контактів, а з іншого – вимагають більшої злагодженості дій учасників перевізного процесу, які б діяли на ринку як бізнес-партнери.

В умовах сьогодення функціонування ринку мультимодальних перевезень є ефективним напрямом формування потужної транспортної системи країни, оскільки дає можливість збільшити обсяги перевезень по всій території країни та залучити національні транспортні компанії до цього процесу, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності України на світовому ринку. Удосконалення транспортних послуг сприятиме розвитку мережі вже існуючих транспортних коридорів. Проте, не варто забувати, що разом з перевагами, мультимодальні перевезення вважаються одним із найскладніших різновидів логістичного процесу.

[1] Мультимодальне перевезення: визначення, види, схема [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://xn--80aimveh.pp.ua/nauka/64-multimodalne-perevezennya-viznachennya-vidi-shema.html>

[2] Закон України «Про мультимодальні перевезення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1887-20#Text>

[3] Про схвалення Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80>

[4] Комбіновані системи перевезень вантажів. Їх переваги та недоліки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://studopedia.org/14-50364.html>.

УДК 656.2 (03)

УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЯК ОСНОВА ПІДТРИМКИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

IMPROVEMENT OF RAILWAY INFRASTRUCTURE AS A BASIS FOR SUPPORTING UKRAINIAN ECONOMY IN WAR CONDITIONS

докт. техн. наук Г. Л. Ватуля

Український державний університет залізничного транспорту (м.Харків)

D. Sc. (Tech.). G.L. Vatulya

Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

Надійність та ефективність функціонування залізничної транспортної галузі України є запорукою підтримки та розвитку вітчизняної економіки, а також європейських країн як в умовах війни, так й в післявоєнний період. З початку повномасштабної війни АТ «Укрзалізниця» виконала величезну роботу щодо забезпечення евакуації людей із найнебезпечніших регіонів держави. Наразі реалізацію програми евакуації переважно завершено (окрім поточної ситуації в Донецькій та